

ZUR556 Digitální fotožurnalismus – sylabus

Cíle a výstupy z učení

Předmět primárně přináší osvojení základů fotožurnalistiky v běžné novinářské či publicistické praxi.

Student získá znalosti nezbytné teorie fotografie například z pohledu kompozice nebo využití ohniskové vzdálenosti či hloubky ostrosti. Osvojí si technické dovednosti ve smyslu ovládnutí fotoaparátu pro daný účel. Student nabude znalosti problematiky užití fotografie v rozličných médiích, ve vztahu k layoutu tištěných nebo online médií. Bude umět systematicky archivovat snímky, a také je „popisovat“ ve smyslu metatagů, klíčových slov, ale také samotných popisů k fotografiím. Student získá nezbytné informace o etice ve fotografii, ať už ve vztahu k zobrazovaným skutečnostem nebo z pozice role samotného fotožurnalisty.

Předmět není kurzem ovládnutí fotoaparátu.

Metody výuky

- seminární výuka
- diskuze
- praktická cvičení

Hodnocení předmětu

Předmět je uzavřen zápočtem.

Zápočet bude udělen po odevzdání minimálně dvou ze tří dílčích úkolů a závěrečné práce, které budou splňovat přesně definované požadavky. Úkoly budou zadávány postupně v průběhu semestru.

Pro udělení zápočtu student musí absolvovat minimálně 9 z 12 seminářů (závěrečné kolokvium se nezapočítává).

Požadavky na vybavení

Požadavky jsou specifikovány u jednotlivých seminářů (není-li vybavení uvedeno, žádné speciální požadavky nejsou).

Osnova

1. (20. 2. | 8.00 h)

Úvodní seminář:

Seznámení s předmětem, s cvičeními a úkoly pro zápočet, včetně jejich zadání a termínů.

Role fotografie v médiích 21. století.

Reportáž | Dokument | (Street foto). Rozdíly, specifika, společné linie, rozdíly.

Dějiny a současnost žurnalistické fotografie ve zkratce. Příklady, ukázky, kontroverze. Profesionální vs. „občanská“ fotožurnalistika.

2. (27. 2. | 8.00 h)

Fotografická technika:

Zrcadlovky, bezzrcadlovky, kompakty, smartphony...

Velikost snímače ve vztahu ke kvalitě obrazu, hloubce ostrosti a dalším parametrům fotografie.

Význam a působení ohnisek. Hloubka ostrosti.

Krátké cvičení v hodině (bude rozšířeno v návaznosti na konkrétní témata).

Požadavky na vybavení studenta:

- fotoaparát, nejlépe digitální zrcadlovka (lze zapůjčit na fakultě)
- vlastní počítač, ideálně se čtečkou paměťových karet (není nezbytně nutný, ale je vhodný pro detailnější posuzování fotografií pořizených při cvičení)

3. (6. 3. | 8.00 h)

Kompozice:

Základy kompozice obecně. Kompozice ve vztahu ke konkrétním médiím. Ohniska a hloubka ostrosti.

Cvičení.

Požadavky na vybavení studenta:

- fotoaparát, nejlépe digitální zrcadlovka (lze zapůjčit na fakultě)
- vlastní počítač, ideálně se čtečkou paměťových karet (není nezbytně nutný, ale je vhodný pro detailnější posuzování fotografií pořizených při cvičení)

4. (13. 3. | 8.00 h)

Technická kvalita fotografie:

Exponometrie. Vyvážení bílé. Výhody (a zápory) datového formátu RAW.

Digitální úpravy, digitální „kurvítka“, barevná vs. černobílá fotografie v digitální době.

5. (20. 3. | 8.00 h)

Portrét:

Specifika portréту pro reportážní praxi a pro rozhovor.

Ochrana osobnostních práv. Komunikace s portrétovaným. Foto- a žurnalista v jedné osobě.

Práce s ohnisky, hloubkou ostrosti, se světlem. Blesk jako dobrý pomocník i zlý sluha.

Kompozice portréту ve vztahu k portrétované osobě.

Cvičení.

Požadavky na vybavení studenta:

- fotoaparát, nejlépe digitální zrcadlovka (lze zapůjčit na fakultě)
- vlastní počítač, ideálně se čtečkou paměťových karet (není nezbytně nutný, ale je vhodný pro detailnější posuzování fotografií pořizených při cvičení)

6. (27. 3. | 8.00 h)

Jak se neudusit v obrazovém smogu:

Archivace fotografií (software, částečně i hardware). Metadata, hromadné přiřazení informací k fotografiím.

Fotografie & popisky. Význam a pravidla popisek. Typografie popisek.

Krátké cvičení + diskuze.

7.–9. (3. 4. | 8.00 h; 10. 4. | 8.00 h; 19. 4. | 9.45 h /výjimečně středa a jiný čas – pondělí je státní svátek/)

Reportáž:

Co je reportážní fotografie (a co není). Význam fotožurnalistiky ve 21. století – v době internetu a sociálních sítí.

Etika ve fotožurnalistice. Manipulace s fotografií. Ochrana osobnostních práv. Etický kodex vydavatelů a tiskových agentur. Práva fotografa-novináře. Člověčí (lidský) přístup vs. „ostré lokty“.

Reportážní fotograf v akci. Akreditace vs. „volné“ focení (na ulici...).

Technika fotografování reportáže. General news vs. Spot news – fotografování v předem naplánovaných (a naplánovatelných) podmínkách vs. nepředvídatelné akce.

Funkce moderních fotoaparátů důležité pro pořizování reportážních snímků. Ohniska. Blesk. Expozice – jak je využít v praxi.

Cvičení.

Požadavky na vybavení studenta:

– fotoaparát, nejlépe digitální zrcadlovka (lze zapůjčit na fakultě)

– vlastní počítač, ideálně se čtečkou paměťových karet (není nezbytně nutný, ale je vhodný pro detailnější posuzování fotografií pořízených při cvičení)

Před semináři 7.–9. budou upřesněny konkrétní požadavky na vybavení na jednotlivé semináře.

10. (24. 4. | 8.00 h)

Použití fotografie v médiích:

Kvantita vs. kvalita – jak vybrat správný set snímků do článku. „Online“ výběr v naléhavé situaci.

Layout tištěných médií ve vztahu k fotografii. Koordinace práce s redaktorem, fotoeditorem, šéfredaktorem.

Specifika fotografie pro web (televizi, videosevery – obecně online). Fotografie pro tiskové agentury.

Diskuze v hodině.

11. (3. 5. | 9.45 h /výjimečně středa a jiný čas – pondělí je státní svátek/)

Dokument:

Dokument jako „nejvyšší forma ‚2D‘ obrazového sdělení“. Dokument v žurnalistické praxi. Další formáty článků, seriály, časoběry, otevřená témata.

Fotograf (autor) vs. fotoeditor ve výběru fotografií. Role kurátora, role vydavatele a (/auto/cenzora)...

Přesahy reportážní fotografie a dokumentu k „artu“. Role obrazové informace a výtvarné fotografie v žurnalistice – kde jsou hranice?

Diskuze v hodině.

12. (10. 5. | 9.45 h /výjimečně středa a jiný čas – pondělí je státní svátek/)

Základní úpravy fotografií

Etika úprav ve fotožurnalistice. RAW vs. JPEG podruhé. Rychlost zpracování a předávání obrazových dat, úpravy ve fotoaparátu. Digitální technika vs. kvalita. Digitální filtry, „kurvítka“.

„Košer“ základní úpravy – expozice, vyvážení bílé. Ořez, náklon, srovnání linií.

Cvičení v hodině + diskuze o možnostech úprav.

13. (15. 5. | 8.00 h)

Závěrečné kolokvium:

Diskuze nad úkoly pro zápočet (a nad celým předmětem). Hodnocení předmětu, závěr předmětu.

Literatura

Naučte se fotografovat dobře – kompozice | Bryan Peterson | Zoner Press 2015

Portrét - naučte se fotografovat kreativně | Bryan Peterson | Zoner Press

Velká kniha reportážní fotografie | Vincent Laforet | Computer Press 2012

Zpravodajství v médiích | Barbora Osvaldová a kol. | Karolinum Press 2011

Manuál pouličního fotografa | David Gibson | Zoner Press 2014

Blesk, Praktické postupy pro digitální fotografii | Tomáš Dolejší | Computer Press 2010

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon

Online

Magnum photos | <https://www.magnumphotos.com>

VII Photo | <http://viipphoto.com>

Czech Press Photo | <https://www.czechpressphoto.cz>

World Press Photo | <https://www.worldpressphoto.org>